

Zdeněk Kořistka: PSI SE PŘECI BĚŽNĚ PRODÁVAJÍ, VYMĚŇUJÍ, DARUJÍ

Fotbaloví fanoušci mají svého Collinu, kynologové nyní svého Kořistku. Návrh podepsaný jím a skupinou poslanců také dostal přívlastky jako inkviziční a diskriminační, a podobně jako rozhodnutí italského rozhodčího, který na mistrovství Evropy "zařídil" naše mužstvo a stal se tak národním nepřitelem číslo 1, popudil nejen majitele "postížených" plemen, ale i odborníky a širokou "pejskařskou" veřejnost bez rozdílu plemenné příslušnosti. Collinův i Kořistkův cíl je zjevně společný: aby byla dodržována pravidla. Italskému sudímu dali s odstupem za pravdu i sami hráči, byť s přetrvávajícím pocitem jisté křivdy. V případě návrhu zákona o chovu psů však vášně ještě neopadly - návrh v únoru vstupuje do poslanecké sněmovny, a bude záležet na poslancích, zda se přikloní ke svým kolegům nebo k protestujícím majitelům psů. O co navrhovatelům zákona jde a jak by podle nich měla některá ustanovení vypadat v praxi, vysvětlil v rozhovoru pro Planetu zvířat poslanec **Zdeněk Kořistka**.

V návrhu zákona jsou vymezeny kategorie nebezpečný pes a zvláštní pes. Někteří psi z kategorie nebezpečných ale zároveň splňují podmínky pro zařazení mezi zvláštní psy. Která kategorie bude mít při posuzování konkrétního psa přednost.

ZK: Samozřejmě, tak jak je uvedeno v zákonu. Pokud pes spadne do této kategorie, tak se na něho některá ustanovení tohoto zákona nevztahují, to je v zákonu přímo psané. Nebude v přísnějším režimu, protože například plní služební povinnosti nebo je to pes slepecký či zdravotnický.

Jaká budou stanovena kritéria pro zařazení mezi zvláštní psy - zejména u psů loveckých a zdravotnických, a kdo je bude posuzovat?

ZK: O tom rozhodují jiné zákony. Například služební pes je jasně definovaný v zákonu o policii. Majitelé musí se svým psem projít speciálním výcvikem.

Které psy považujete za zdravotnické?

ZK: Na jednom semináři jsem se setkal s případem, kdy paní hovořila o tom, že jedno z plemen, které uvádíme v příloze, se používá pro canisterapii. A jak k tomu přijde? Takže jsme jí vysvětlili, že ona bude zařazena do té kategorie, na kterou se přísné podmínky nevztahují.

Ale pro canisterapii nejsou žádné zkoušky.

ZK: My tohle neřešíme do detailu. My prostě říkáme, že je zde určitá kategorie psů, která dělá veřejně prospěšnou činnost. Ještě uvažujeme, že to rozšíříme. Dostali jsme zajímavý mail, kde nás

pisatel upozorňuje na psy, kteří hlídají stáda - pastevečtí psi. Ted musíme zjistit, jestli se dostanou do kategorie služebních psů nebo jestli je tam vyjmenujeme, protože si nedovedu představit, že by pes, který běhá na louce kolem stáda, musel mít náhubek. Určitě v záko-

nu dojde k nějakým změnám. Ve druhém čtení se mění spousta věcí.

Ve zdůvodnění návrhu zákona uvádíte jako hlavní snahu předcházet napadení člověka psem.

Ze statistiky SVS je ale zřejmé, že největší procento poranění člověka psem mají na svědomí kříženci, německý ovčák, pudl, jezevčík. Na žádné z těchto plemen se ale přísnější režim nevztahuje. Je pro to konkrétní důvod?

ZK: Je proto konkrétní důvod. Za prvé ve světě jdou úplně stejným směrem, což znamená, že pro vyjmenovaná plemena je přísnější režim. Ale tam jdou trochu jiným směrem - zákazy, regulace. My jenom říkáme, že majitel musí splnit nějaká přísnější kritéria. Jsem hrozně rád, že se konečně začíná diskutovat tahle statistika, protože ještě nedávno se objevovala úplně jiná čísla. Objevovaly se tabulky, že dochází k pokousání v desítkách případů a dneska je to tabulka, která říká, že je to v tisících případech. Ještě před měsícem se tvrdilo, že žádné oficiální statistiky neexistují.

Ale tohle je statistika klinických vyšetření při poranění člověka psem, které může mít nejrůznější příčinu. Pokud pes při nějakém "šetření kousne svého majitele tak nešťastně, že musí vyhledat lékařské ošetření, musí majitel přinést potvrzení o klinickém vyšetření a už do té kategorie spadá.

Z.K.: Myslím si že to není až tak úplně přesné. Jsem přesvědčený, že k těmto poraněním nedochází ve většině případů při nějakém ošetření.

Vrat'me se ke statistice...

ZK: Když se na ní podíváte, tak psů tzv. nebezpečných plemen je podle odhadů asi 20.000 a podílejí se na pokousání osmi procenty. Argument, že je 4.000 pokousání ovčáky nehovoří o tom, že ovčáci koušou více, ale o tom, že je tu podstatně více psů - ovčáků.

Reálně se ovšem na incidentech podílejí vysokým procentem. Není fakt, že se přísnější opatření na německé ovčáky nevztahují, daný úm, že německý ovčák je tradiční služební plemeno, dokonce hrdina seriálů?

ZK: Určitě ne. Plemena nejsou v seznamu uvedena samostatně. Vyšli jsme ze zahraničních zkušeností, vyšli jsme i z toho, že je uvádí Státní veterinární správa mimo tzv. nebezpečná plemena. A nedá se s nimi srovnávat jezevčík nebo kokršpaněl. Kousnutí je jiné, ti psi jsou jiní. Mají jiný práh vnímání bolesti, zranění od nich jsou podstatně horší. Mám dokonce materiál, kde se hovoří o tom, jak útočí ovčák a jak útočí tihle psi. Ovčák kousne, odskočí. Takhle plemena, když se zakousnou, je velký problém je oddělit. Nikde v zahraničí se ovčáci neuvádějí v seznamech mezi bojovými nebo nebezpečnými psy. Neříkáme, že ten pes je bezproblémový. Ale říkáme, že i tenhle pes se musí podrobit nějakému režimu, stejně jako kříženec nebo kokršpaněl. Říkáme, kdy pes musí být na vodítku a kdy musí mít náhubek. A to je podle mě to podstatné. Jestli pes v minulosti pokousal, dostává se do přísnějšího režimu - i jezevčík. A pro všechny psy zavádíme nějaký režim, aby pokousání ubylo a ani poranění od ovčáků nebylo 4.000. Žádný režim dneska není povinný. Psi nemusejí mít náhubky. Podstatné je těch 17.000 poranění a tohle číslo snížit. Pro ovčáka bude platit úplně stejný systém jako pro jiného psa, který nepokousal. Aby se majitelé museli chovat disciplinovaně.

Máte přehled, kolik vašich kolegů - poslanců má psy z kategorie nebezpečných?

ZK: Nemám. Ale paní předkladatelka poslankyně Šojdrová má v rodině brazilskou filu.

V §7 návrhu se hovoří o zákazu výchovy k agresivitě. Ten se ale nevztahuje na zvláštní psy. Co se stane, když zvláštní pes poraní

člověka? Nastoupí přísnější postih?

ZK: Úplně stejný režim, jaký platí dnes. Je zde trestní řád a tyto věci se dají řešit také formou přestupků. Legislativa tady už dneska je, ale umožňuje zakročit až v případě pokousání jiného psa či člověka. Ve sněmovně je i jiný návrh, paní místopředsedkyně Bůžkové. Její návrh jde jenom cestou represe. Ale my chceme, aby se ta čísla snížila. A protože nefunguje vy-

mahatelnost práva, tak tomu chceme předcházet. Navrhujeme jenom zpřísnění v trestním řádu, pokud je pes vědomě použit k agresi. A hlavně zavádíme do přestupkového řádu možnost řešit některé věci, které tam zatím nejsou. Umožňujeme ukládat pokuty za některé věci, za něž to dneska nelze. Strážník, když vidí na ulici psa bez známky, tak nemá žádnou pravomoc zjišťovat, jestli ten pes známku ztratil nebo není přihlášený.

Navrhujete, aby každý pes dostal své identifikační číslo. Pokud

půjde o čistokrevné psy, které jejich majitelé zároveň nechali označit mikročipem, bude mít pes třetí číslo. Dá se předpokládat, že vzhledem k počtu psů bude toto číslo alespoň pětimístné. Nebezpečná plemena by je měla být vyznačené na kůži, vytetované. Kam se bude umisťovat? ZK: My neříkáme jenom tetováním, říkáme jiným srovnatelným trvalým způsobem. Můžeme tedy hovořit i o čipování. Pokud pes má

to přijde, v zákoně je jasně stanovená sankce. Je to o tom, jestli ten člověk bude schopen akceptovat zákon nebo ho poruší. Žádný zákon není schopen zajistit stoprocentní dodržování. Lidé, kteří se budou chtít chovat nepoctivě, se tak budou chovat, ať je tu zákon nebo ne. Říkáme, že tu jsou konečně alespoň nějaké sankce, dneska nejsou žádné. Dnes se odhaduje, že asi jenom padesát procent psů je nahlášených, ale podle vakcinace se ví, že je jich mnohem víc. A obce jsou bezmocné.

/ z tohoto pohledu považujete tetování za dostatečné?

ZK: Samozřejmě, že čipování je podstatně dokonalejší metoda. Je dražší. Víím, že se v Evropské unii dokonce zvažuje povinné čipování, protože některé země psa nepustí, pokud ho nemáte čipovaného. Bude záležet, kudy se vydáme. My jenom říkáme, že je tu nějaká fáze - bod 0. Od něčeho se chceme odpíchnout. Pokud dojdeme k tomu, že za dva tri roky nebo až vstoupíme do Evropské unie, pro nás už budou platit nějaká pravidla, tak se jim přizpůsobíme. Dokonce zaznívají i názory, že by se měly čipovat všichni psi. Tomu bych se vůbec nebránil.

V §6 jsou pro chov (i vlastnictví) více než jednoho nebezpečného psa vyžadovány potřebné znalosti a dovednosti. Nikde se nám nepodařilo najít, které by to měly být.

ZK: Toto bude řešit prováděcí předpis a příslušný orgán - a tím je okresní veterinární správa

Pokud majitel podle ustanovení zákona neobdrží povolení k chovu tzv. nebezpečných psů, jaký bude další osud psa?

ZK: Pokud je člověk slušný a splní ty obvyčejné, podle mě velmi mírné podmínky: plnoletost, bezúhonnost, pojistku a netýral v minulosti zvíře, nevidím jediný důvod, aby je nedostal. Musí je dostat, když splní tyhle čtyři podmínky. Je jasně vyjmenováno, že bude vydáno když... Nevidím problém, že by se lidé měli psů zbavovat nebo že by nedostávali povolení. Pokud nastane situace, že někdo podmínky nesplní, protože je například odsouzený pro týrání zvířat, myslím si, že by neměl psa vlastnit. Pak jsou tu různé možnosti. Argumentuje se, že útluky jsou plné. Neočekávám, že budou pobíhat tisíce psů a útluky budou kvůli tomu přeplněné. Ale

je tady možnost, že když majitel psa nebude sám moci mít, může ho prodat někomu, kdo podmínky splní.

Předpokládáte, že se najde dost zájemců, kteří budou ochotni psa koupit a podřídít se přísným podmínkám a vysokým poplatkům?

Co ale se psem bude v případě, že se nový majitel nenajde? ZK: To neřeší tenhle zákon. Na to jsou už jiná pravidla. Jsou tady psí útulky, je možnost psa odprodat. Jsem přesvědčen, že se to dá vyřešit, a určitě nebude problém, že se to bude týkat desetitisíců psů. Psi se přece běžně prodávají, vyměňují, darují. Říkala jste přísné podmínky. S tím nesouhlasím. Podívejte se do zahraničí. Naše podmínky jsou trochu zpřísněné. Někde jsem četl, že náš návrh je mírovým plánem proti tomu, co se děje v zahraničí. Jsem přesvědčený, že naše podmínky nejsou přísné a nejsou nespíitelné. A pokud ještě dojde ke snížení poplatků, pak by neměla nastat ani ekonomická diskriminace. Řešení by mělo být na obci. Většina má psí útulky. Určitě nepředpokládám to, do čeho mě někteří tlačili: aby se tato zvířata utrácela.

Předpokládáte že pes by měl být takovému majiteli odebrán? ZK: Samozřejmě.

Není to faktické vyvlastnění? Nekoliduje to s jinými právními normami?

ZK: Myslím si, že ne. Je jasné řečeno, jaké podmínky majitel nebezpečných psů musí splnit.

§19 předpokládá pro státní orgány, fyzické a právnické osoby, zejména veterinární lékaře povinnost poskytnout potřebnou součinnost správcům místní evidence. Jak by ta součinnost měla vypadat například v případě vete-

rinárního lékaře, který provozuje praxi?

ZK: To bude řešit prováděcí vyhláška. Pokud by to záleželo na mně, obec by měla například uzavřít smlouvu s veterinářem, a on by jim pomáhal tyto problémy řešit.

Jak očekáváte, že by veterinář mohl obci v praxi prospět?

ZK: V zákoně se hovoří o eviden-

ci. Dnes veterinář běžně zapíše, o jakého pejska jde a tak dále. Pak by mohl spolupracovat i u chovu nebezpečných psů. Okresní veterinární správa se zabývá chovem psů, to znamená, že by se vyjadřovali k tomu hromadnému chovu psů a veterinář by mohl spolupracovat s obcí i podle §3, kdy se jedná o jediného psa.

Například by poskytoval informace, kteří majitelé mají psa daného plemene?

ZK: Ne, to jsme si nerozuměli. Člověk, když má jednoho psa, musí přijít na úřad a zaevidovat ho. A protože se jedná o nebezpečné plemeno, které je tam vyjmenované, tak jsem přesvědčen, že obec, musí mít odborný názor, aby psa zaevidovala pod nějaké plemeno. Na základě smluvního vztahu by požádala veterináře. Ale i toto lze vyřešit v převáděcí vyhlášce Ministerstva zemědělství.

Čím si vysvětlujete, že váš návrh zákona odmítl nejvyšší legislatívec státu, ministr spravedlnosti, a následně celá vláda? ZK: Stanovisko vlády je nesouhlasné. Tvrdí, že současný právní řád v české zemi umožňuje postihovat, když dojde k porušení zákona. To vůbec nepopírám. Ale náš zákon přece není o tom, až pes někoho kousne, roztrhá, pokouše jiného psa, nějakého člověka. My chceme, aby k tomu nedocházelo.

*Děkuji za rozhovor
Markéta Šebestová*

ilustrační foto: Canis

POTŘEBUJEME ZÁKON O CHOVU PSŮ?

Potřebujeme opravdu speciální zákon o chovu psů? Poslanci, kteří předkládají jeden ze dvou návrhů, jež budou v únoru projednávány, tvrdí, že je nutné stanovit jasná pravidla.

Odpovídá

**Ing. Zdeněk Burda,
tajemník Ústřední komise
pro ochranu zvířat:**

"Toho lze ale dosáhnout novelami některých stávajících zákonů. Všeobecně vyjmenuji - veterináři, na ochranu zvířat proti týrání, o obcích. Pak je tu druhá koncepce, která není úplně špatná a odsouzeníhodná - Kořistka a spol. jí v podstatě uplatnili: vychází z toho, že tahle problematika je tak zvláštní a specifická, že by jí mohla shmout jedna zákonná norma, která by jistě umožnila občanům, městské policii nebo obecním zastupitelstvím lépe se v ní orientovat. I když chápou postoj určité části veřejnosti, tak poslanec Kořistka není ten, komu bych nasadil psí hlavu. Budme soudní a řekněme si "ano, chceme tu problematiku řešit." A je možné se s tím vyrovnat lépe nebo hůře. Každá ze současných předloh má své pro i proti." RD

První čtení návrhu zákona o chovu psů je na programu 34. schůze poslanecké sněmovny Parlamentu, která začíná 20. 2. 2001. Ve chvíli, kdy dostáváte do rukou tuto Planetu zvířat, již možná zafungovala avizovaná kuloární dohoda, která se začala rodit na začátku února. Podle poslance Pavla Peška by měla umožnit zastrčit návrh do archivu. Tím by se otevřela cesta pro vypracování dokonalejší normy, tentokrát ve spolupráci s odbornou veřejností. Předkladatel stávajícího návrhu však již nyní avizují podstatná zmírnění některých ustanovení, která by měla navrhovanou normu učinit průchodnější. Ve hře je i návrh poslankyně Petry Bůžkové, o kterém jsme psali v PZ 3/2001. Jak to se psy na parlamentní půdě dopadne, budeme pozorně sledovat.